

FEMINISMES

Economia feminista: desafiaments, propostes, aliances

Entrepobles/Entrepueblos/Entrepobos/Herriarte

A hores d'ara, en ple segle XXI, són cada vegada més les veus que ressalten el caràcter multidimensional dels reptes que ens planteja l'anomenada «crisi global» del sistema capitalista, tal i com l'hem conegut en les últimes dècades: crisi alimentària, energètica, de les cures, crisi econòmica i financera, crisi climàtica i ecològica, crisi de representació política, etc. Però no tenim diversos planetes, ni societats on s'hi desenvolupin separadament cadascuna d'aquestes dimensions, sinó que totes conflueixen i interactuen sobre una mateixa realitat física i social. Això és el que atorga una més gran complexitat als desafiaments del que s'ha vingut a sintetitzar com el »Conflicte capital-vida«.

Es tracta de contribuir a la construcció de les diferents sobiranes socials, com a alternatives davant la crisi global, i de fer-ho des d'una perspectiva feminista

D'aquí la necessitat d'apostar per enfocaments integrals, multifactorials en les anàlisis, i d'aquí també la necessitat d'apostar per processos emancipadors incloents d'aquesta complexitat. 'Es tracta, d'una banda, de contribuir a la construcció de les diferents sobiranes socials, com a alternatives davant la crisi global, i de fer-ho des d'una perspectiva feminista, tot promovent anàlisis i pràctiques despatriarcalitzadores, tant de la injusta realitat que pretenem transformar, com dels moviments i propostes que es proposen com a alternatives.

Aquest era el propòsit de la trajectòria que vam iniciar el 2011 amb el projecte «El futur a les nostres mans: Estratègia d'Educació/acció envers una sostenibilitat activa enfront de la crisi global», per al qual hem comptat amb el cofinançament de l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament i de l'Ajuntament de Barcelona, però les seves activitats en diferents àmbits, tot i aquest cofinançament, haurien estat del tot impossibles sense la complicitat d'incomptables companyes i companys de diferents moviments socials i organitzacions aliades amb qui compartim aquestes mateixes inquietuds.

En aquest afany l'economia feminista i les experiències dels moviments de dones a l'Amèrica Llatina són referències imprescindibles per a la nostra feina. El capitalisme heteropatriarcal, en el seu procés de globalització, ha fet créixer les condicions de precarietat econòmica, social, afectiva, etc. de les persones, amb diferents intensitats,

a tots els continents, amb un objectiu clar: accelerar la mercantilització de la vida i del planeta.

Tal i com ja vam apuntar en el document d'estratègia d'Entrepobles:

L'economia feminista s'ha vingut demostrant com una eina imprescindible per abordar el conflicte capital-vida, a partir de les premisses que la fonamenten: en primer lloc, en reconèixer l'economia com a alguna cosa que va més enllà de les fronteres d'aquella economia clàssica que la limita a la seva aplicació per al mercat lucratiu, tot incorporant la feina de cures no assalariada com a part del circuit econòmic; en segon, en «descobrir» la feina de cures i la consideració que per a comprendre les relacions de gènere (divisió sexual del treball) és fonamental entendre el funcionament del sistema econòmic; i en tercer lloc, l'economia feminista porta implícit un compromís polític per a contribuir a la construcció d'un sistema socioeconòmic més just.

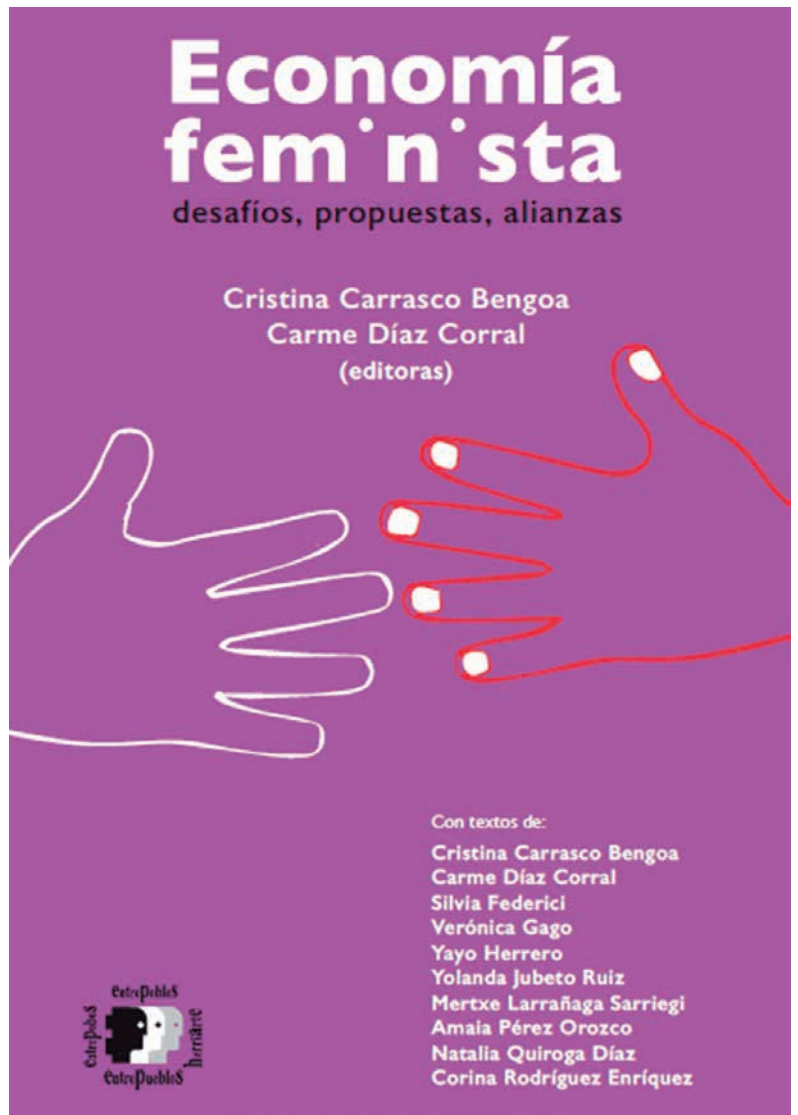
És per tot això que ens fa una especial il·lusió poder presentar-vos avui aquesta publicació. Volem deixar constància i destacar en primer lloc la complicitat que hem trobat en la feina de coordinació realitzada per les editores, **Cristina Carrasco Bengoa** i **Carme Díaz Corral**, amb les quals ha estat ben fàcil arribar a un acord sobre els objectius i característiques de la publicació que volíem realitzar. El propòsit era explorar, tractar de recollir els nous reptes i desenvolupaments

Cristina Carrasco Bengoa

Carme Díaz Corral

de l'economia feminista, amb aportacions des de diferents àrees i nivells d'abordatge, mostrar que l'economia feminista avui és un moviment teòric i activista que viu un moment de renovada vitalitat i amb capacitat de fer aportacions imprescindibles de ser tingudes en compte pels moviments emancipadors en molt diverses àrees i contextos.

Les limitacions d'espai i temps amb què hem treballat no ens han permès comptar amb d'altres de les cada cop més nombroses veus, consagrades o emergents, que estan aportant interessants reflexions en aquest camp, però el treball i la capacitat de convocària de les editores ha fet possible comptar amb col·laboracions que compleixen amb escriure els objectius que ens proposàvem. Per aquest motiu volem agrair també a les autores que hi han fet una aportació desinteressada a aquesta causa:

- **Silvia Federici**, «Economia feminista entre moviments i institucions: possibilitats, límits, contradiccions».

- **Amaia Pérez Orozco**, «¿Espais econòmics de subversió feminista?»
- **Mertxe Larrañaga Sarriegi i Yolanda Jubeto Ruiz**, «Contribucions de l'economia feminista a la construcció d'una economia solidària».
- **Natalia Quiroga Díaz i Verónica Gago**, «Una mirada feminista de l'economia urbana i els comuns en la reinvençió de la ciutat».
- **Yayo Herrero**, «Economia ecològica i economia feminista: un diàleg necessari».
- **Corina Rodríguez Enríquez**, «Economia de la cura i de la desigualtat a l'Amèrica Llatina: avenços recents i desafiaments pendents».

Esperem que aquesta publicació sigui d'utilitat a totes les persones i col·lectius amb qui compartim desitjos, somnis i lluites quotidianes, dels qui aprenem cada dia, com a aportació en aquest procés de suport mutu per la construcció d'una intel·ligència col·lectiva comuna i antipatriarcal. ■

*Esperem
que aquesta
publicació sigui
d'utilitat a totes
les persones i
col·lectius amb
qui compartim
desitjos,
somnis i lluites
quotidianes, dels
qui aprenem
cada dia*